

नामांक

Roll No.

--	--	--	--	--	--	--

Question Booklet No.

S-74-Sindhi (T.L.)

No. of Questions – 20

No. of Printed Pages – 11

माध्यमिक परीक्षा, 2025
SECONDARY EXAMINATION, 2025

सिन्धी
SINDHI
(Third Language)

समय : 3 घण्टे 15 मिनिट

पूर्णांक : 80

شاگردن لاءِ ضروري هدايتون :

- 1) شاگرد سپ کان پهرين پنهنجي سوالی پيپر تي رول نمبر ضرور لکن.
- 2) سڀئي سوال ڪرڻ ضروري آهن.
- 3) هر هڪ سوال جو جواب ڏنل جوابي ڪاپيءَ ۾ لکڻو آهي.
- 4) سوالن جا جواب کنڊ اوڻسار لکو.
- 5) سوال جو جواب لکڻ کان اڳ سوال جو نمبر ضرور لکو.
- 6) هر هڪ سوال جي سامهون مارڪون ڏنل آهن.

- شاگردن لاءِ جڙري هدايتون -

- 1) شاگرد سڀ خاڻا پھريون پنھنجن سوالی پيپر تي رول نمبر جڙري لکڻي.
- 2) سڀئي سوال ڪرڻ جڙري آھن.
- 3) هر هڪ سوال جو جواب، ڏنل جوابي ڪاپيءَ ۾ لکڻو آهي.
- 4) سوالن جا جواب خنڊ انوسار لکڻو.
- 5) سوال جو جواب لکڻ کان اڳ سوال جو نمبر جڙري لکڻو.
- 6) هر هڪ سوال جي سامهون مارڪون ڏنل آهن.

S-74-Sindhi (T.L.)

[Turn Over

ڪنڊ ۱

[18×1=18]

1. (i کان xviii) هيٺين سوالن جا صحيح جواب چونڊيو:

- (i) 'آبشار' لفظ جي معنيٰ آهي
- (ا) آسمان (ب) پاڻي
(س) جهرڻو (د) ڪپ
- (ii) 'مُلهه' ڪهاڻيءَ جو ليکڪ آهي.
- (ا) پرمانند ميوارام (ب) هري همٿاڻي
(س) ايشور چندر (د) ڪنعيا لال اگناڻي
- (iii) هولي ملهائي ويندي آهي.
- (ا) ڦڳڻ (ب) جيت
(س) ويساڪ (د) ڪتي
- (iv) 'يادگزين جا قافلا' آهي
- (ا) ڪهاڻي (ب) مضمون
(س) سفرنامو (د) جيونِي
- (v) 'سنڌوءَ جي ڪناري' فلم ۾ اداڪارا جو رول ڪيو
- (ا) پوپتي هيراننداڻي (ب) ڪملا شيوڪاڻي
(س) ايشوري جوتواڻي (د) سندري اُتمچنداڻي
- (vi) پناڻ ڪوٺ سرحد تي شهيد ٿيڻ وارو نوجوان هو
- (ا) ڪشن ملڪاڻي (ب) ڀرتلال مسند
(س) رميش بدلاڻي (د) پريم رامچنداڻي
- (vii) سچل سرمست جو جنم ٿيو
- (ا) شڪارپور (ب) هالا حويلي
(س) درازن (د) پٺ
- (viii) ڪشنچند بيسو جي رچنا آهي
- (ا) ائٽ جو آواز (ب) قدرت وارا
(س) گلن جي ٽوڪري (د) اي داتا

(ix) 'مهانگائي جي دؤر ۾ ڏس رنگ ناڻي جا' ۾ ناڻي لفظ جي معنيٰ آهي

- (ا) پئسو
(ب) نارو
(س) ماڻهو
(د) پريم

(x) نهائيءَ کان..... جو ٿڪ سڪڻ گهرجي

- (ا) نفرت
(ب) دشمني
(س) وير
(د) نينهين

(xi) 'گلن جي ٽوڪري' ڪوٽا جو شاعر آهي

- (ا) رام پنجواڻي
(ب) هوندراج 'دڪايل'
(س) هري دلگير
(د) نارايڻ شيام

(xii) 'ملوڪ' لفظ جي معنيٰ آهي

- (ا) بدزيو
(ب) خوبصورت
(س) بدصورت
(د) ڪوجهو

(xiii) هيڏانهن..... هڙ ٿو ڪيڙي

- (ا) هاري
(ب) مالهي
(س) واڍو
(د) ڪمپير

(xiv) اسم خاص جو مثال آهي

- (ا) گل
(ب) جبل
(س) ڪوهنور
(د) شهر

(xv) 'هو منهنجو گهر آهي' مثال آهي

- (ا) ضمير غائب
(ب) ضمير حاضر
(س) ضمير متڪلم
(د) ضمير اشارو

(xvi) 'رام هوشيار چوڪرو آهي' ست ۾ صفت آهي

- (ا) رام
(ب) هوشيار
(س) چوڪرو
(د) آهي

(xvii) جنس مذڪر جو مثال آهي

- (ا) گهوڙي
(ب) چوڪري
(س) گهوڙو
(د) ڊيل

(xviii) جنهن لفظ مان هڪ جي ڄاڻ پوي ٿي. اُن کي سڏبو آهي

- (ا) عدد واحد
(ب) عدد جمو
(س) فعل
(د) جنس

खण्ड - "अ"

1. (i खां xviii) हेठियनि सुवालनि जा सही जवाब चूडियो

[18×1=18]

- i) "आबशारु" लफ़्ज़ जी माना आहे
अ) आसमान
ब) पाणी
स) झरणो
द) कपु
- ii) "मुल्हु" कहाणी जो लेखक आहे
अ) परमानंद मेवाराम
ब) हरी हिमथाणी
स) ईश्वर चंदर
द) कन्हैया अगनाणी
- iii) "होली" मल्हाई वेंदी आहे
अ) फगुण
ब) ज़ेठ
स) वेसाख
द) कती
- iv) "यादगिरियुनि जा काफ़िला" आहे
अ) कहाणी
ब) मज़मून
स) सफ़रनामो
द) जीवनी
- v) "सिंधूअ जे किनारे" फिल्म में अदाकारा जो रोल कयो
अ) पोपटी हीरानंदाणी
ब) कमला शेवकाणी
स) ईश्वरी जोतवाणी
द) सुन्दरी उत्तमचंदाणी
- vi) पठानकोट सरहद ते शहीद थियण वारो नौजवान हो
अ) किशन मलकाणी
ब) भरतलाल मसंद
स) रमेश बदिलाणी
द) प्रेम रामचंदाणी
- vii) सचल सरमस्त जो जनमु थियो
अ) शिकारपुर
ब) हाला हवेली
स) दराज़नि
द) भिट
- viii) किशनचंद बेवसि जी रचना आहे
अ) एट जो आवाज़
ब) कुदरत वारा
स) गुलनि जी टोकरी
द) ए दाता
- ix) "मंहगाईअ जे दौर में डि़सु रंग नाणे जा" में 'नाणे' लफ़्ज़ जी माना आहे
अ) पैसो
ब) नालो
स) माण्हूं
द) प्रेम

- x) निहाईअ खां ... जो सबकु सिखणु घुरिजे
अ) नफ़रत
ब) दुश्मनी
स) वेर
द) नीहु
- xi) "गुलनि जी टोकरी" कविता जो शाइरु आहे
अ) राम पंजवाणी
ब) हूंदराज 'दुखायल'
स) हरी 'दिलगीर'
द) नारायण 'श्याम'
- xii) 'मलूक' लफ़्ज जी माना आहे
अ) बदज़ेबो
ब) खूबसूरत
स) बदसूरत
द) कोझो
- xiii) हेडांहं हरु थो खेड़े !
अ) हारी
ब) माल्ही
स) वाढो
द) कुम्भर
- xiv) इस्मु खासु जो मिसाल आहे
अ) गुलु
ब) जबल
स) कोहिनूर
द) शहरु
- xv) 'हू मुंहिंजो घरु आहे।' मिसाल आहे
अ) ज़मीर गाइबु
ब) ज़मीरु हाज़िरु
स) ज़मीरु मुतकलम
द) ज़मीरु इशारो
- xvi) 'राम होशियारु छोकिरो आहे।' सिट में सिफ़त आहे
अ) राम
ब) होशियारु
स) छोकिरो
द) आहे
- xvii) जिंस मुज़कर जो मिसाल आहे
अ) घोड़ी
ब) छोकरी
स) घोड़ो
द) डेल
- xviii) जंहिं लफ़्ज मां हिक जी जाण पवे थी, उनखे सडिबो आहे
अ) अददु वाहिदु
ब) अददु जमउ
स) फ़इल
द) जिंस

[6×1=6]

2. (i کان vi) صحيح لفظ چوندي خال ڀريو

(ڌرو تارو، ڀٽ، سدائين، ايڪتا، سمهارڻ، ضمير).

(i) تهنجي پٺيان مونکي به مٿي ۾ واءُ اچي ويٺو هو جو مون کڻي توسان
.....هنيون.

(ii) جاڳائڻ ڏوهه کونهي پر ڏوهه آهي.

(iii) گروڊيو روندرنات ڀارتِيي ساهتيه گگن جو هو.

(iv) سائتم ڪرين مٿي سينڌُ سُڪار.

(v) اسان کي ۽ پريم جو ڏي دان اي داتا.

(vi) اهو لفظ آهي، جو اسم جي بدران ڪم ايندو آهي.

2. (i خاڻ vi) سही लफ़्ज़ चूँडे खाल भरियो -

[6×1=6]

[ध्रुवतारो, यट्ट, सदाई, एकता, सुम्हारणु, जमीरु]

i) तुहिंजे पुठियां मूखे बि मथे में वाउ अची वेठो हो जो मूं खणी तोसांहंयो ।

ii) जागाइणु डोहु कोन्हे पर डोहु आहे ।

iii) गुरुदेव रविन्द्रनाथ भारतीय साहित्य गगन जो हो।

iv) साईमि करीं मथे सिंधु सुकारु ।

v) असां खे ऐं प्रेम जो डे दानु ए दाता ।

vi) उहो लफ़्ज़ आहे, जो इस्म जे बदिरां कमु ईदो आहे ।

[7×1=7]

3. (i کان xii) هيٺين سوالن جا جواب هڪ ست ۾ لکو.

(i) 'بدا آشرم' ڪهاڻيءَ ۾ ڇا جو ڇت ڇتيل آهي؟

(ii) پڙهڻ وقت ڇا - ڇا ڪرڻ کپي؟

(iii) عمر ماروئيءَ کي چو قيد ڪيو؟

(iv) مانڪ ديهه جو قدر ڪهڙي ماڻهوءَ کي ٿئي ٿو؟

(v) 'ايت جو آواز' بيت ۾ ڪهڙو سنديش ڏنل آهي؟

(vi) سمنڊ مان ماڻڪ موتي ڪير حاصل ڪري سگهندو؟

(vii) اسم ڇا کي چئبو آهي؟

[5×1=5]

* هيٺ ڏنل ٽڪري کي ڌيان سان پڙهي سوالن جا جواب لکو.

وقت اهو آزاد پڪي آهي، جو ڪنهنجي به دامن ۾ نٿو ڦاسي. هيءُ اهو بيڪنار سيلاب آهي، جو ڪائنات جي حدن کي پاڪر پري محدود ڪري وينو آهي. وقت جا ڪرشمه ڪهڙا نه حيرت انگيز آهن. وقت ڪهڙو نه ماڻ ۾، مگر تيزيءَ سان ڪسڪندو پيو وڃي. وقت جو ڪيو موتي هٿ نٿو اچي. ڪنهنجي مجال آهي، جو زبان مان نڪتل حرف وات ۾ موٽائي وجهي يا چٽل تير کي ڪمان ۾ آڻي سگهي؟ وقت جي وير سامونڊي وير کان الهدي آهي. سامونڊي وير ٿوري ئي وقت ۾ موت ڪائيندي آهي مگر هيءُ اها وير آهي، جا ڪڏهن به واپس نٿي وري.

(viii) مٿئين ٽڪري جو سرو لکو.

(ix) وقت ڪهڙو پڪي آهي؟

(x) ڪنهنجو ڪيو موتي هٿ نٿو اچي؟

(xi) وقت جي وير ڪنهن کان الهدي آهي؟

(xii) ضد لکو - آزاد

3. (i) (ii) हेठियनि सुवालनि जा जवाब हिक सिट में लिखो:

[7×1=7]

- “बुढा-आश्रम” कहाणीअ में छा जो चिटु चिटियल आहे?
- पढण वक्त छा-छा करणु खपे?
- उमर मारुईअ खे छो कैद कयो?
- मानुख देहि जो कदुरु कहिडे माण्हूअ खे थिए थो?
- “अइट जो आवाज़” बैत में कहिडो संदेशु डिनल आहे?
- समुंड मां माणिक मोती केरु हासिल करे सघंदो?
- इस्म छा खे चडबो आहे?

* हेठि डिनल टुकिरे खे ध्यान सां पढी सुवालनि जा जवाब लिखो:

[5×1=5]

वक्तु उहो आजाद पखी आहे, जो कहिजे बि दाम में नथो फासे । ही उहो बेकिनार सैलाबु आहे, जो काइनात जे हदुनि खे भाकुरु भरे महिदूद करे वेठो आहे । वक्त जा करिशमा कहिडा न हैरतअंगेज आहिनि । वक्तु कहिडो न माठि में, मगरि तेजीअ सां खिसिकंदो पियो वजे । वक्त जो कयो मोटी हथि नथो अचे । कहिजी मजाल आहे, जो जिबान मां निकितल हर्फु वात में मोटाए विझे या छुटल तीर खे कमान में आणे सघे? वक्त जी वीर सामूंडी वीर खां अलहदी आहे । सामूंडी वीर थोरे ई वक्त में मोट खाईदी आहे मगरि हीअ उहा वीर आहे, जा कडुहिं बि वापसि नथी वरे ।

viii) मथिएं टुकिरे जो सिरो लिखो ।

- वक्तु कहिडो पखी आहे?
- कंहिजो कयो मोटी हथि नथो अचे?
- वक्त जी वीर कंहिं खां अलहदी आहे?
- जिदु लिखो - आजाद

12. ڪن به چئن لفظن جو عدد بدلايو.
(موٽر، پڪري، ڪٽ، گهوڙا، تالو)

12. کين بي چڙني لفظن جو اعداد بدلايو ।
[موتري، بڪيري، خٽ، ڳوٺا، تالو]

13. ڪن به چئن لفظن جي جنس بدلايو.
(امان، راجا، سسئي، ڪمپر، ڏاڏي)

13. کين بي چڙني لفظن جي جنس بدلايو ।
[اڻماڻ، راجا، سسئي، ڪمپر، ڏاڏي]

ڪنڊ 'س'

خاڻڊ - "س"

14. حوالو سمجهايو -

[3] 'پلائي ڪري آهو اوڀاو مونڪي ٻڌاءِ، مان آهو ضرور ڪنڊس'.
يا
هيرو جنم نه هار، مورڪ من جي پائي تون،
ملي ساڌ سنگت سان، اوڍيا پرم نوار،
پنهنجو پاڻ سنڀار، ته سڪي ٿئين سامي چئي.

14. هوالو سمجهايو -

“भलाई करे उहो उपाव मूखे बुधाइ, मां उहो जरूर कंदुसि ।”

[3]

يا

هيرو جنم نه هار، مورڪ من جي پائي تون،
ملي ساڌ سنگت سان، اوڍيا پرم نوار،
پنهنجو پاڻ سنڀار، ته سڪي ٿئين سامي چئي.

[3] 15. 'پرائي ماس ۾ کاڌي' کهاڻي مان ڪهڙو سنڊيش ملي ٿو؟ سمجهايو.

يا

'سفر' کهاڻي جو سار لکو.

15. “पराए मास में काती” कहाणीअ मां कहिडो संदेश मिले थो? समुझायो ।

[3]

يا

“सफ़रु” कहाणीअ जो सारु लिखो ।

16. سڄي سرشتي قدرت واري جي ساراهه ڪهڙي نموني ٿي ڪري؟ سمجهايو. [3]

يا

’ماڻهو منهنجي ملڪ جا‘ ڪويتا جو سار لکو.

16. सजी सृष्टी कुदरतवारे जी साराह कहिडे नमूने थी करे? समुझायो । [3]

या

“माणहूं मुंहिजे मुल्क जा” कविता जो सारु लिखो ।

17. ڪن به تن اصطلاحن / پهڪن جي معنيٰ لکي جملي ۾ ڪم آڻيو. [3]

(i) سائي سائي ڪرڻ (ii) ڊال نه ڳرڻ

(iii) وات جا ڦٽاڪا ساڙڻ (iv) پاڻي ولوڙڻ

(v) صدقي جي پڪري (vi) نريل ڪير کي ڦوڪون هڻڻ

17. किनि बि टिनि इस्तलाहनि / पहाकनि जी माना लिखी जुमिले में कमि आणियो: [3]

i) साई - साई करणु

ii) दालि न गरणु

iii) वात जा फटाका साइणु

iv) पाणी विलोडणु

v) सदिके जी बुकिरी

vi) ठरियल खीर खे फूकू हणणु

ڪنڊ ’د‘

खण्ड - “द”

18. توهانجي اسڪول ۾ سنڌو پتي مهراجا ڏاهرسين جيتي ملهائڻ جي رپورٽ تيار ڪيو. [4]

يا

توهانجي اسڪول ۾ آتم رکشا شور لڳايو ويو، تنهنجي رپورٽ تيار ڪريو.

18. तव्हां जे स्कूल में “सिंधूपति महाराजा इहरसेन जयंती” मल्हाइण जी रिपोर्ट तियार करियो । [4]

या

तव्हां जे स्कूल में आत्मरक्षा शिविर लगायो वियो, तंहिजी रिपोर्ट तियार करियो ।

DO NOT WRITE ANYTHING HERE